

Notat

Vår ref
2018/491-1/L20

Deres ref:

Saksbehandler
Hans Gunnar Guttorm

Dato
14.02.2018

Til: Helge Johannes Nystad

Rapport om Kartlegging og verdigsetting av friluftsområder i Karasjok

Innhold

Rapport om Kartlegging og verdsetting av friluftsområder i Karasjok.....	1
1 Innledning	3
2 Begrunnelse og begreper	3
2.1 Nasjonale mål for den statlige friluftspolitikken.....	3
2.2 Hvorfor kartlegge og verdsette friluftsområder i Karasjok	3
2.3 Begreper.....	3
2.3.1 Friluftsliv	3
2.3.2 Allemannsretten	3
2.3.3 Verdsettingsbegrep.....	3
3 Metode for kartlegging og verdsetting.....	4
3.1 Fremgangsmåte	4
3.1.1 Administrativ arbeidsgruppe og medbestemmelse	4
3.1.2 Klargjøring av nivå for kartlegging.....	5
3.1.3 Valg av digitale kartdata som bakgrunnsdata for å lage et kart over friluftsområder. 5	
3.1.4 Konsulentbistand fra Norkart AS.....	5
3.1.5 Kartlegging av områdetyper og verdsetting	6
3.1.6 Oppbygging av det digitale friluftsområde kartet.....	7
3.1.7 Registreringsskjema på exel-regneark.....	7
3.1.8 ID som unik koblingsnøkkel tildelt av datainnsamler.....	8
4 Presentasjon, oppfølging og bruk av kartleggingen	8
4.1 Presentasjon på internett av digital utgave	8

1 Innledning

I Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv er det et mål om at det skal stimuleres til kartlegging og verdsetting av friluftsområdene i alle landets kommuner, med målsetting om at flest av landets kommuner har kartlagt og verdsatt sine viktigste friluftsområder innen 2018.

Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i Karasjok kommune ble behandlet i kommunestyret 20.10.2016 i sak 2016/74 og følgende vedtak ble fattet:
Kommunestyret vedtar oppstart av arbeid med kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene i henhold til Miljødirektoratets veileder M98-2013. Friluftslivsområder i Karasjok kommune er også bruksareal for reindriftsnæringen. Dette må det tas hensyn til i det videre arbeid med kartlegging og verdsetting. Kommunestyret må ta hensyn til begrepet samisk naturbruk (meahccesteapmi) i arbeidet.

Karasjok kommune har laget ferdig et forslag til kartlegging og verdsetting av friluftsområder for hele kommunen.

2 Begrunnelse og begreper

2.1 Nasjonale mål for den statlige friluftspolitikken

Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som er helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærområdet og i naturen ellers.

Områder av verdi for friluftsområdet skal sikres og forvaltes slik at naturgrunnlaget blir tatt vare på.

Allemannsretten skal holdes i hevd.

2.2 Hvorfor kartlegge og verdsette friluftsområder i Karasjok

Hensikten er å få en oversikt over omfanget og bruk av alle grønnområder i Karasjok tettsted, samt nærområdene til tettstedet og bruken av områder utenfor tettstedet. Områdene kartfestes og verdsettes etter bestemte kriterier.

2.3 Begreper

2.3.1 Friluftsliv

Friluftsliv er opphold og fysisk aktivitet i friluft på fritiden med sikte på miljøforandringer og naturopplevelse

2.3.2 Allemannsretten

Allemannsretten er lovfestet i Friluftsloven. Denne gir rett til fri ferdsel til fots og på ski i utmark, rett til opphold som rasting og telting, samt høsting av blant annet bær, fiske og jakt.

2.3.3 Verdsettingsbegrep

Verdsetting av friluftsområder gjøres ved hjelp av et sett med verdsettingskriterier der ulike kriterier vektet fra 1 til 5. Når alle relevante kriterier for et område er vurdert, gjøres en endelig vurdering av verdi for det aktuelle området.

Det er sju kriterier som styrer hvilken verdi som er satt på de ulike friluftsområdene:

De 7 viktigste kriterier						
BRUKERFREKVENS	EGNETHET	OPPLEVELSESKVALITETER	FRIOMRÅDETILRETTELIGGING	REGIONALE_NASJONALE_BRUKERE	SYMBOLVERDI	FUNKSJON
1 - Liten	1 - Dårlig	1 - Ingen	1 - Ikke tilrettelagt	1 - Aldri	1 - Ingen	1 - Ikke spesiell funksjon
2 - Noe	2 - Ganske dårlig	2 - Litt	2 - Litt tilrettelagt	2 - Nesten aldri	2 - Litt	2 - Noe spesiell funksjon
3 - Middels	3 - Middels	3 - Middels	3 - Middels tilrettelagt	3 - Middels	3 - Middels	3 - Middels funksjon
4 - Ganske stor	4 - Ganske godt	4 - Ganske mange	4 - Ganske godt tilrettelagt	4 - Ganske ofte	4 - Ganske stor	4 - Ganske spesiell funksjon
5 - Stor	5 - Godt	5 - Mange	5 - Høy grad av tilrettelegging	5 - Ofte	5 - Stor	5 - Spesiell funksjon

- Brukerfrekvens, - Egnethet, - Opplevelseskvaliteter, - Friområdetilrettelegging, - Regionale/nasjonale brukere, - Symbolverdi og Funksjon.

Verdi på friluftsområdet gis det som er det høyeste vektet verdi fra 1 til 5 av de 7 kriteriene:

A = Svært viktig friluftsområde, når skåren ligger på 4 eller 5

B = Viktig friluftsområde, når skåren ligger på 3

C = Registrert friluftsområde, når skåren er = 2 eller 1

D = Ikke klassifisert friluftsområde. Områder som ikke blir verdsatt som A, B, eller C.

I tillegg er det 6 støttekriterier, men for Karasjok kommunes del er ikke disse gitt avgjørende vekt ved verdsetting.

De 6 støttekriteriene						
POTENSIELL BRUK	TILGJENGELIGHET	UTSTREKNING	LYDMILJØ	INNGREP	KUNNSKAPSV ERDIER	
1 - Liten	1 - Dårlig	1 - For lite	1 - Dårlig	1 - Utbygd	1 - Få	
2 - Ganske liten	2 - Ganske dårlig	2 - Mangler mye	2 - Ganske dårlig	2 - Ganske utbygd	2 - Ganske få	
3 - Middels	3 - Middels	3 - Mangler noe	3 - Middels	3 - Middels	3 - Middels	
4 - Ganske stor	4 - Ganske god	4 - Mangler lite	4 - Ganske godt	4 - Ganske inngrepsfritt	4 - Ganske mange	
5 - Stor	5 - God	5 - Stort nok	5 - Godt	5 - Inngrepsfritt	5 - Mange	

3 Metode for kartlegging og verdsetting

Karasjok kommune har i arbeidet med å kartlegge og verdsette friluftsområder, fulgt en metode som er utviklet av Miljødirektoratet og som er beskrevet i Veileder M 98-2013, kartlegging og verdsetting av friluftsområder.

3.1 Fremgangsmåte

3.1.1 Administrativ arbeidsgruppe og medbestemmelse

Rådmannen nedsatte ei administrativ tverrsektoriell arbeidsgruppe bestående av fem personer som skulle jobbe videre med kartleggingen:

Trygve Nilsen, Nils Aslak Boine, Asbjørn Guttorm, Gunn Annette Aslaksen og Hans Gunnar Guttorm.

Første utkastet til plan utarbeidet av Norkart AS ble lagt ut på høring på kommunens hjemmeside den 21.12.2017. Den ble også sendt til høring til alle lag og foreninger pr epost.

Frist for innspill ble satt til 22.1.2018. Det kom ingen innspill til utkastet.

3.1.2 Klargjøring av nivå for kartlegging

Karasjok kommune har relativt få innbyggere med stort landareal, men med oversiktlige arealer som skal kartlegges. Derfor er kartleggingen gjort relativt enkelt. Sommer og vinterbruk av friluftsområder er slått sammen.

Kartleggingen av friluftsområder ble delt inn i fire kategorier:

- Regulerte områder i Karasjok tettsted
- Strand og badeplasser i tilknytning til Karasjok tettsted
- Nærområdebruk til Karasjok tettsted
- Områder utenfor tettstedet, resten av kommunen.

3.1.3 Valg av digitale kartdata som bakgrunnsdata for å lage et kart over friluftsområder.

Kommunen valgte å bruke disse kartdatalag/forvaltningsbaser som bakgrunnsbaser i arbeidet med digitaliseringen:

- Reguleringsplaner
- 2021Dek (Eiendomskart)
- Snøskuterløyper
- Åpne Barmarksløyper

Videre ble digitale kartdata fra inngrepsfrie naturområder innenfor Karasjok kommunes grenser lastet ned fra [www:/inonkart.miljodepartement.no/inonkart](http://www.inonkart.miljodepartement.no/inonkart).

Alle kartdata ble eksportert til egne filer på Sosi- format i Euref89_sone 35 og levert til konsulent som grunnlag for det videre arbeid med temakartet.

3.1.4 Konsulentbistand fra Norkart AS

Karasjok kommune innhentet tilbud på utarbeiding av kommunedekkende temakart. I tilbudskonkurranse, der lavest pris var kriterier for å vinne, ble oppdraget tildelt Norkart AS ved rådgiver Hilde Lillelid Jakobsen.

Karasjok kommune hadde utarbeidet manuskart for hva som skulle digitaliseres. Ut ifra manuskartet laget Norkart AS et foreløpig kommunedekkende digitalt friluftskart. Videre ble det laget et registreringsskjema i excel, der egenskapene for de ulike områdene ble utfylt og koblingen mellom kartet og skjemaet ble gjort via en unik ID slik at egenskapene kunne importeres inn i kartbasen via importfunksjonen.

Excel skjemaet og det digitale kommunedekkende kartet ble oversendt fra Norkart AS til kommunen for videre bearbeiding.

Oversikt over områdetyper

Veilederen M 98-2013 opererer med 11 områdetyper som kommunen har til rådighet:

Kode:	Forklaring
NT	Nærturterreng
LR	Leke- og rekreasjonsområde
GK	Grønkorridor
MA	Marka
SS	Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

KL	Jordbrukslandskap
UO	Utfartsområde
TM	Store turområder med tilrettelegging
TU	Store turområder uten tilrettelegging
SK	Særlige kvalitetsområder
AF	Andre friluftslivsområder

3.1.5 Kartlegging av områdetyper og verdsetting

Innenfor regulerte områder i Karasjok tettsted er disse områdetyper brukt:

LR= Leke- og rekreasjonsområder for regulerte lekeplasser/balløkker i boligområder, idrettsplasser (Niitoguolban idrettspark og gamle fotballbane) og slalåmbakken.

Regulerte lekeplasser/balløkker i boligområder, Niitoguolban Idrettspark og Slalåmbakken er verdsatt som:

FRIVERDI = A Svært viktig friluftsområde

Gamle fotballbanen ved ungdomskolen er verdsatt som:

FRIVERDI = B Viktig friluftsområde

GK = Grønncorridor er brukt på regulerte grønndrag i skråninger og regulerte grønndrag mellom ulike utbyggingsformål. Alle disse er verdsatt med FRIVERDI = C Registrert friluftsområde.

SS= Strandsone med tilhørende vassdrag er områdetype som er brukt på badeplasser ved elva ved Niitonjårga, Vuohppi, Badjenjårga og Ravdojohnjårga. Disse er verdsatt som: FRIVERDI = B Viktig friluftsområde

NT = Nærturterreng

er brukt som områdetype på litt tilrettelagte områder inntil Karasjok tettsted, men som er utenfor de regulerte områdene.

Tilretteleggingen er i form av parkeringsplasser ved transportårer, skilting av stier, opparbeidede bålplasser og oppkjøring av skispor om vinteren.

Det er 3 slike områder nord for Karasjok tettsted: Karasjok - Guorpmet, Olagevárri og Guorpmet - Rávdojohka, og ett syd for Karasjok tettsted: Karasjok - Dákteroavvi.

Disse er alle verdsatt som: FRIVERDI = A Svært viktig friluftsområde

For resten av kommunen er brukt områdetype:

AF = Andre friluftsområder

som er motoriserte transportårer etter elv, etter bilveier, etter barmarksløyper og etter åpne snøskutertraseer.

I det digitale kartet har veier og åpne barmarksløyper en flatebuffer på en km til hver side, mens snøskuterløyper har en 300 m flatebuffer til hver side. Ferdelsårene er alle verdsatt som:

FRIVERDI = D Ikke klassifisert friluftsområde.

TU = Store turområder uten tilrettelegging

Er store sammenhengende områder som kan nås fra ferdelsårene.

Disse er alle verdsatt som: FRIVERDI = B Viktig friluftsområde

Gjennom året er brukerfrekvensen og regionale nasjonale brukere vektet til 3= middels for disse områdene for de syv viktigste kriteriene. Områdene må anses å ha liten symbolverdi og ikke

spesiell funksjon. Selv om disse områdene er store i utstrekning, er det en del inngrep i form av reindriftsanlegg som gjerder og hytter. I store deler av vinterhalvåret er det reindriftsvirksomhet i disse områdene, noe som gjør områdene mindre attraktive til friluftsbruk i vinterhalvåret. Fritidsaktiviteter på vinteren er stort sett hundekjøring, isfiske, snarefangst, skiturer med og uten telting.

Om sommeren er disse områdene brukt mer. Typiske sommeraktiviteter er blant annet bærplukking, fiske, elgjakt, rypejakt, turgåing, sykkeltureturer og padling.

3.1.6 Oppbygging av det digitale friluftsområde kartet

Basen er opprettet i Gisline som quadri base:

Den endelige basens navn: VerdsettingFriluftsområder

Koordinatsystem:

Horisontalt: 25: UTM sone 35 på Euref 89

Vertikalt: NN2000:

Produktspesifikasjon: Kartlagtfriluftsliv 20140601

Sosiversjon 4.5

Tegnsett: ISO8859-10

Tegneregler på basen:

Utvalsregister: Kartlagte_friluftsomrader_fritype.gxu

Tegnereglerregister: Kartlagte_friluftsomrader_fritype.gxt

Digitalisering av avgrensningslinjer for områdene i Gisline:

Objekttypenavn: KartlFriluftslivsomrAvgrensning, tema 4286

Flatedanning for områdene:

Objekttypenavn: KartlagtFriluftslivområde, tema 4283

3.1.7 Registreringsskjema på exel-regneark

Se hele registreringskjemaet som eget vedlegg i pdf- format. I første kolumne er den unike koblings ID

ID	OMRÅDENAVN	FRITYPE	FRIVERDI
		NT - Nærturterreng	A - Svært viktig friluftslivområde
		LR - Leke- og rekreasjonsområde	B - Viktig friluftslivområde
		GK - Grønkorridor	C - Registrert friluftslivområde
		MA - Marka	D - Ikke klassifisert friluftslivområde
		SS - Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag	
		KL - Jordbrukslandskap	
		UO - Uttarismråde	
		TM - Store turområder med tilrettelegging	
		TU - Store turområder uten tilrettelegging	
		SK - Særlige kvalitetsområder	
		AF - Andre friluftslivområder	
P2021-1	Karasjok	GK	C
P2021-10	Karasjok	GK	C

3.1.8 ID som unik koblingsnøkkel tildelt av datainnsamler

KartlagtFriluftslivsområde	
Navn	Verdi [beskrivelse]
FRITYPE	TU [Stort turområde uten tilrettelegging]
FRIVERDI	B [Viktig friluftslivsområde]
FRILUFTOPPHAV	INON 1.2 og V krysset med 300m buffer for snøscotterløyper
KARTLAGTSTATUS	UA [Under arbeid]
VERDSETTING	
BRUKERFREKVENNS	3 [Middels]
REGIONALE_NASJONALE_BRUKERE	3 [Middels]
OPPLEVELSESKVALITETER	2 [Litt]
SYMBOLVERDI	1 [Ingen]
FUNKSJON	1 [Ikke spesiell funksjon]
EGNETHET	3 [Middels]
FRIOMRÅDETTILRETTELGGING	1 [Ikke tilrettelagt]
KUNNSKAPSVERDIER	1 [Få]
INNGREP	3 [Middels]
UTSTREKNING	5 [Stort nok]
POTENSIELLBRUK	1 [Liten]
TILGJENGELIGHET	3 [Middels]
LYDMILJØ	3 [Middels]
ID	P2021-301
IDENT (.)	
OMRÅDENAVN	Karasjok - nordvest
GEODATAEIER	Karasjok kommune
DATAFANGSTDATO	27.07.2017 09.43
NØYAKTIGHETSKLASSE	4 [Særs god]
KOMM	2021 [Kårsjøhka - Karasjok]
INFORMASJON	
FAKTAARK	senere
AREAL	1114431640.850
LENGDE	183872.352
OBJEKTkode	FLATE_1EBB68000000210
ID Koplingsnøkkel tildelt av datainnsamler. Koplingsnøkkelen er unik innenfor kommunen.	

Her er ID = P2021-301 som koblingsnøkkel vist på egenskapsvinduet i GisLine

4 Presentasjon, oppfølging og bruk av kartleggingen

Resultatet av kartleggingen ligger som eget kommunedekkende temakartlag i Gisline kartforvaltning på egen server.

4.1 Presentasjon på internett av digital utgave

Verdsatte friluftsområder er tilrettelagt som en karttjeneste for web, og finnes under følgende link: <http://www.kommunekart.com/klient/karasjok/temakart>

Mobil og nettbrett løsning for publikum kan lastes ned som kommunekart app fra App Store (apple) eller android app på Google play: [Kommunekart](#)

Hans Gunnar Guttorm
Planlegger

Vedlegg:

- 1 A1Liggende_Redigert OVERSIKT_OMRÅDER_KARASJOK
- 2 A1LiggendeDánssetgárjohkaRávdojohka
- 3 A1LiggendeKarasjokTettsted
- 4 A1StåendeHeleKarasjokKommune

Plan, teknisk, miljøutvikling og næring